

Kompetanse for forskningsdatastøtte i fag- og forskningsbibliotek

Live Håndlykken Kvale
Førstebibliotekar UiO
Virak 09-06-2022

OSLOMET

USN

Deltakere

Aili Sarre (UiT)
Lene Elisabeth Bertheussen (NTNU)
Jenny Ostrop (UiB)
Matthew Good (UiO)
Sondre Strandskog Arnesen (HVL)
Agata Bochynska (UiO)

Shea Allison Sundstøl (USN)
Igor Goncharenko (UiO)
Gry-Hege Henriksen (Sikt)
Nils Pharo (OsloMet)
Kjersti Hasle Enerstvedt (UiB)
Elin Stangeland (UiO)
Live Kvale (UiO)

Bakgrunn

Åpen forskning

FAIR deling av data

Støttetjenester for datahåndtering

Kartlegge innholdet i datarøktere/datahåndter rollene

Mål

Kartlegge hvilke ferdigheter som behøves for å dekke behovene til datarøktene

Etablert et nasjonalt kompetanserammeverk for forskningsdatastøtte

- definere ønsket grunnkompetanse

Sikre:

- en felles forståelse og praksis for forskningsdatahåndtering
- tilstrekkelig kompetanse hos disse

Et kompetanserammeverk

Definerer et sett med kunnskap og ferdigheter som trengs for utvikle seg profesjonelt

Gjør det lettere å identifisere behov for kompetanseheving.

Grunnlag for design av et utdanningsprogram for profesjonen

Kartlegging av ferdigheter

Gjennomgang av dokumenter

Workshop med deltakere fra sektoren

Dokumentgjennomgang

Implementing FAIR Data Principles: The Role of Libraries

LIBER RDM Working group outputs

Libraries & Research Data: Towards a new leadership role

Ten recommendations for libraries to get started with RDM

The 6 Pillars of Engaging Researchers in RDM

Research Data Management in Libraries Workshop Report

National Coordination of Data Steward Education in Denmark

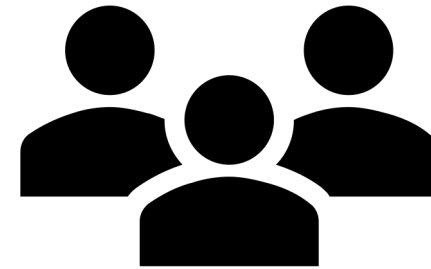
Professionalising Roles through Training, Mentoring, and Recognition: ACME-FAIR Issue#3

Workshop

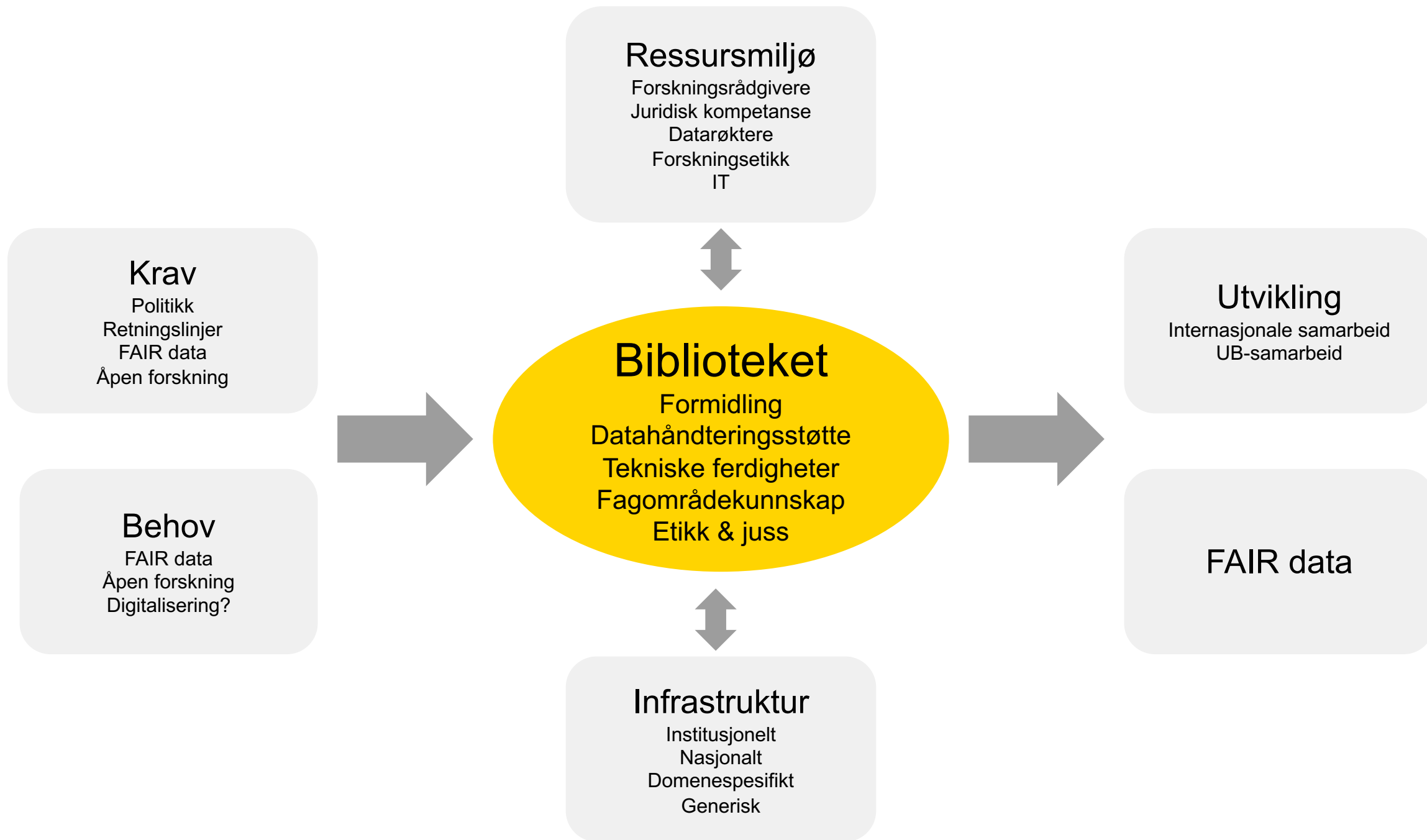
Heldags workshop med gruppearbeid og innlegg

40 deltakere fra:

ELIXIR Norway, BI, HINN, HiØ, HVL, NIFU,
NMBU, Nord, NTNU, OsloMet, Sikt, SINTEF,
UiB, UiO, UiT, UiT, UiA, UiS, USN, VID

Institusjonsrettet

Kompetanserammeverk for forskningsdatahåndtering

Forskerrettet

1 Administrasjon

2 Formidling

3 Datahåndteringsstøtte

4 Etikk og juss

5 Tekniske ferdigheter

6 Fagområdekunnskap

Personlige egenskaper

1 Administrasjon

Politikkutvikling

Strategiutvikling

Forankring

Prosjektledelse

Synliggjøre behov

Søke finansiering

Implementering av politikk

Kulturendring

2 Formidling

Pedagogikk

Undervisning

Presentasjon

Kommunikasjon

Kulturendring

Veiledning i retningslinjer

Skape tillit og rom for dialog og læring

Kjentgjøring av politikk

3 Datahåndteringsstøtte

Datarøkererfaring

Metadataforståelse

Ontologier

Kuratering

Dataforvaltning i langtidsperspektiv

Dokumentasjon

PID

Forskningsdata som kulturarv

4 Etikk og juss

Opphavsrett

Eiendomsrett

Lisensiering

Personvern og GDPR

Forskningsetisk forståelse

Helseforskning og helseforskningslova

Kontraktsrett

5 Tekniske ferdigheter

Programmeringskompetanse

Kjennskap til hvilke programvare som kan brukes

Forståelse for datasikkerhet

Datavisualisering

Systemforståelse

Drift og vedlikehold av infrastruktur

6 Fagområdekunnskap

Forskningserfaring

Metodeforståelse

Dataerfaring i kuratering, opplæring og veiledning

Terminologi

Oversette og bygge bro mellom ulike fag

Personlige egenskaper

Samarbeid

Organisert

Tålmodig

Utforskende

Selvstendig

Nettverksbygger

Opptat av faglig oppdatering

Evne å lytte til og lære fra andre

Kompetanserammeverk for forskningsdatahåndtering

1 Administrasjon

- Politikkutvikling
- Strategiutvikling
- Forankring
- Prosjektledelse
- Synliggjøre behov
- Søke finansiering
- Implementering av politikk
- Kulturendring

2 Formidling

- Pedagogikk
- Undervisning
- Presentasjon
- Kommunikasjon
- Kulturendring
- Veiledning i retningslinjer
- Skape tillit og rom for dialog og læring
- Kjentgjøring av politikk

3 Datahåndteringsstøtte

- Datarøkererfaring
- Metadataforståelse
- Ontologier
- Kuratering
- Dataforvaltning i langtidsperspektiv
- Dokumentasjon
- PID
- Forskningsdata som kulturarv

4 Etikk og juss

- Opphavsrett
- Eiendomsrett
- Lisensiering
- Personvern og GDPR
- Forskningsetisk forståelse
- Helseforskning og helseforskningslova
- Kontraktsrett

5 Tekniske ferdigheter

- Programmeringskompetanse
- Kjennskap til hvilke programvare som kan brukes
- Forståelse for datasikkerhet
- Datavisualisering
- Systemforståelse
- Drift og vedlikehold av infrastruktur

6 Fagområdekunnskap

- Forskningserfaring
- Metodeforståelse
- Dataerfaring i kuratering, opplæring og veiledning
- Terminologi
- Oversette og bygge bro mellom ulike fag

Personlige egenskaper

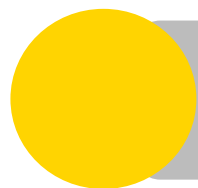
- Samarbeid
- Organisert
- Tålmodig

- Utforskende
- Nettverksbygger
- Selvstendig

- Opptat av faglig oppdatering
- Evne å lytte til og lære fra andre

Andre ting som kom frem

Datahåndtering er et at flere ansvarsområder for de som jobber med dette. Forskningsdata håndtering er spesialkompetanse og ikke hyllevare, å beholde kompetanse som bygges opp er en utfordring. Behov for modeller for å tilby datarøktere til forskningsgrupper

Oppsummering

Biblioteket har en koordinerende rolle for datahåndtering.

Samarbeid og nettverk på tvers av institusjoner trengs for å gi gode og brede nok tilbud.

Datahåndtering er et stort felt i konstant endring, forståelse og engasjement for å implementere endringer ved å knytte forskningsfronten og datastøtte tett sammen er nødvendig.

Spørsmål og tilbakemeldinger

Send meg en epost:

kvalel@ub.uio.no

Send oss alle en epost:

forskningsdatakompetanse-no@ub.uio.no

Prosjektet:

<https://osf.io/52zub/>

